

א' אב תשס"ט
22 יולי 2009

לכל רוכשי הקומפוסטרים המאושרים!

שלום רב,

איך מכינים קומפוסט בחצר הבית?

את הקומפוסט הביתי ניתן להכין באמצעים פשוטים יחסית:

1. פסולת אורגנית צמחית מן המטבח ומן הגינה.
2. מתקן (קומפוסטר ביתי) מתאים ליצור ביתי. ניתן גם לבנות לבד. הקומפוסטר אמור לענות על שלושה תנאים הכרחיים:
 - I. מאפשר אוורור.
 - II. מאפשר ניקוז נוזלים.
 - III. ניתן להכניס בקלות, להוציא בקלות ולערבב בקלות.
3. קצת מוטיבציה ושימת לב למתקן ולתהליך.

במה ניתן להשתמש להכנת קומפוסט?

את רוב הפסולת האורגנית הצמחית מהמטבח ומהגינה ניתן למחזר בצורה ביתית, טבעית ופשוטה ולהופכה לקומפוסט.

מן הבית: שאריות פירות וירקות, שאריות מזון (להוציא בשר, דגים, עצמות ושומן), שאריות קפה, שקיות תה, קליפות ביצים, דגנים ועוד.

מן הגינה: ענפים רכים גזומים של עצים ושיחים, עלי שלכת, דשא קצור, גזם גדרות, פרחים, גבעולים, נסורת.

שונות: שאריות בד טבעי: כותנה או צמר (פיסות קטנות), נייר, קרטון או טישו (פיסות קטנות), חציר, זבל בעלי חיים (אוכלי עשב בלבד).

הערה: ככל שהמרכיבים קטנים יותר, תהליך הפירוק יתרחש מהר יותר.

מה אסור להכניס לקומפוסט?

בשר, דגים, עצמות ושומן, הפרשות אדם, הפרשות כלבים וחתולים, פגרי חיות, כמויות גדולות של מחטי אורן, עשבים שרוססו בחומרי הדברה, צמחים נגועים במחלות, סיבית או דיקט, חומרים שאינם מתפרקים באופן ביולוגי (מתכות, פלסטיק, זכוכית וכו'), סוללות וכל חומר רעיל אחר.

כיצד מכינים קומפוסט?

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייח דנון
שמרת

הדרך הטובה ביותר להכין קומפוסט היא למלא את תחתית הקומפוסטר בגזם גס שירקב לאט ויאפשר ניקוז טוב ואוורור הערימה מלמטה.

מעל לגזם הגס יש להוסיף לסירוגין, כמויות שוות של חומר יבש (ענפים, נסורת וכו') וחומר רטוב (פסולת מטבח, פרחים קמולים, דשא קצוץ וכו').

את הענפים והעלים ניתן לערום ולהשתמש לסירוגין לכיסוי החומר הרקבובי מן המטבח. אפשר להעמיד את הקומפוסטר על משטח עץ לשיפור האוורור.

היכן למקם את הקומפוסטר?

יש לבחור פינה מוצלת בגינה התואמת את הצרכים. מיכל קומפוסט המתוחזק כיאות, אינו מפיץ ריחות רעים, אך רצוי להתחשב בשכנים ובדיירי הבית. כיוון שרצוי לערבב את הערימה מדי פעם, צריך לבחור מקום שהגישה אליו קלה שתאפשר ביצוע הפעולה בנוחות.

מה עוד צריך לעשות לצורך הכנת הקומפוסט?

חשיבות רבה יש לרמת הלחות בקומפוסט. הערימה צריכה להיות לחה כמטלית סחוטה - לא רטובה מדי ולא יבשה. במידת הצורך יש להוסיף מים. רצוי לערבב את הערימה שבקומפוסטר 2-4 פעמים בחודש – או במידת הצורך באמצעות מוט/קלשון, כדי לאפשר אוורור טוב יותר של מרכז הערימה. **ערבוב יכניס אוויר לערמה, יזרז את תהליכי הפירוק וימנע היווצרות ריחות רעים.** הפסולת האורגנית פולטת חום בתהליך ההבשלה (עד 60°C), וזהו סימן לכך שתהליכי הפירוק מתקדמים כראוי.

מתי הקומפוסט מוכן?

הקומפוסט מוכן, כאשר צבעו הופך חום שחור, ריחו כריח אדמת יער אחרי הגשם והוא מתפורר בקלות. קומפוסט מוכן אינו חם, אין סביבו זבובים, לא גדלים בו עשבים והוא אינו מפיץ ריחות לא נעימים. משך התהליך משתנה כתלות בהרכב הפסולת, התנאים ואופי הטיפול ויכול לנוע בין שלושה חודשים עד שנה, כאשר בד"כ הזמן הסביר הוא 6 חודשים.

כיצד נשתמש בקומפוסט?

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייח דנון
שמרת

את התוצר הסופי ניתן לאחסן לתקופה בלתי מוגבלת ולהשתמש בעת הצורך, רצוי לאחסן בשקים מאווררים או בערמה מאווררת הממוקמת במקום מוצל.
הקומפוסט אינו דשן כימי ולכן אינו פועל במהירות - השפעתו מתונה ולטווח ארוך.
השימוש בקומפוסט מעשיר את מבנה הקרקע, משפר את תכונותיה ומוסיף לה ולצמחים הגדלים בה חומרי הזנה מזינים - לאורך זמן ובצורה הזמינה לצמח.

בעיות ופתרון

לפעמים עשויות להתעורר בעיות שמעכבות את תהליך הקומפוסטציה .

1. הערימה אינה מתחממת:

עודף רטיבות - להוסיף חומרים יבשים (ענפים, עלים, ניירות) ולערבב.
חוסר רטיבות - להוסיף נוזלים, ו/ או להגדיל את כמות החומר הרטוב במיכל.
הפיכת כל הערימה, ערבובה ויצירת הומוגניות ברמת הלחות יביא להתחממות מיידי.

2. הערימה מדיפה ריח רע, כמו של ביצים סרוחות:

ערימה רטובה מדי - יש להפוך, לערבב בעזרת קלשון ולהוסיף חומר יבש.

3. הערימה מדיפה ריח של אמוניה:

עודף חומרים ירוקים ורטובים, חוסר בחומר יבש, עודף מים וחוסר אוורור - יש להוסיף חומר יבש ולערבבו בערימה.

4. מרכז הערימה רטוב ועיסתי:

עודף נוזלים וחוסר אויר - יש להוסיף חומר יבש ולערבבו בערימה.

5. הערימה מושכת מזיקים:

כדי למנוע נוכחותם, יש להימנע מהכנסת שומנים למיניהם, ולהוסיף חומר יבש.

נשמח לזרפק לרשימת פצילי איכות הסביבה של המועצה

וכך תוכלו להתעדכן בנושאי איכות הסביבה.

למאונ'יניט יש להעביר פרטים לדוא"ל yanivg@matteasher.org.il

**הברכה,
נייה אלבוא
היחידה לאיכות הסביבה**

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייח דנון
שמרת

